

jän näänhätitisten hyväksi, on hyvän joukon toisella tuhannella dollarilla.

Tätä nykyä lähtee täältä paljon osastomme toimihenkilöitä toisille paikkakunnille leipäänsä ansaitsemaan, ja yksi, nimittäin Fred Olson lähtee Venäjälle lähitulevaisuudessa. Hänessä taas menetimme yhden innokkaimmista tovereista, mutta häntä kyllä tarvitaan sielläkin ja se näyttää hänen sydämmellään olevankin, että häntä siellä enemmän tarvitaan koska hän raski jättää vaimonsa ja 3 pientä lastaan tänne. Parhainta menestystä vain matkalle.

Toveruudella: — H. Lehtinen.

GARDNER, MASS.

Lauantaina 8 päivänä huhtikuuta pidettiin täällä konsertti Gardnerin musikaalisten voimain toimesta. Konsertti oli erikoisen hyvin onnistunut, sekä esityksensä, että osanottonsa puolesta. Orkesterin soittelessa sydäntä hiveleviä säveleitä lausuttin yleisö tervetulleeksi. Lauluseura lauloi kolme eri kertaa. Paljon olikin lauluseuramme tehnyt työtä niin lyhyessä ajassa. Erikoisesti konserttia varten harjoitettu mieskuoro lauloi kaksi laulua. Vielä oli ohjelmassa runo, kupletteja ja murrejuttu sekä soololaulua. Lopuksi esitettiin kappale "Laululintunen" kappale on laulunsekainen ja on se täynnä kauniita lauluja alusta loppuun asti. Kappale onnistui esityksensä puolesta hyvin, hyvällä syyllä voisi sitä verrata ammattinäyttelijän esitykseen. Erikoisen ansiokkaasti esitti osansa Aili Hiltunen. Hänen sointuva äänensä ja miellyttävä esiintymistapansa sai yleisön aivan haltioihinsa. Jos hän saisi kehittää itseänsä jossain vapaassa maassa kuten esimerkiksi Venäjällä, jossa nuorison kehittämiseksi annetaan ensimmäinen palkko, niin hänestä voisi tulla työväenliikkeelle huomattava kyky. Mutta nyt ollaan täällä vapaassa Amerikassa, jossa ei köyhään työläisen lapsella ole mitään kehittymisen mahdollisuuksia. Ainoa mahdollisuus on se, kun hän tekee pitkän päivän työtä jossain tehtaassa tai missä milloinkin sattuu saamaan työvomaansa kaupaksi, ja illalla työnsä jälkeen koettaa itsensä kehittää, jos ei ole niin väsynyt, että enää miinhinkään kykenee.

Liittymällä yhteistyöhön yhteiseen työläisten kansainväliseen rintamaan, voimme tuhota koko kapitalistisen järjestelmän ja rakentaa tilalle itsellemme uudet ja onnellisemmat olosuhteet.

Toverillisesti: — Mandy Into.

NEWBERRY, MICH.

Joku sana tervehdyksi. Kesä tekee tuloaan täälläkin. Mutta vielä kylmät tuulet viikuvat ukkona valittaan. Se on kuin jatkona työläisten valitukseen. Töitä on vähän tällä perukalla mutta palkkaa ei.

Amerikan kansalla on vain yksi vaiva. Ja se voidaan nimittää yhdellä sanalla — risto.

Elämä on nykyään työläiselle kurjaakin kurjempi. Riistäjät vain hymyilevät ivahyömyä ja mieltivät, että minä olen se joka hallitsen. Sinä joka totelet.

Mutta työn jättäminen hautoo kosto vuosittuhanten sorrosta. Emme, me korven perkaajatkkaan ole riippumattomia kapitalistin ristovallasta, vaikka olemme niin luulleet, että ei tänne maalle asti tuon kaikkivaltiaan kapitalistin kynnet ulotu, mutta peityimme — ja suuresti.

Kuin kauan tämän annamme vielä jatkua?

Työläisillä ei ole muuta arvokasta kuin työvoimansa. Se on ainoa tavara mitä heillä on myytävänä, eivätkä he sitäköön saa kaupaksi kun sattuman kautta. Ja sittekin pienestä hinnasta. Mutta tiedämmehän millä voitaisiin korjata näitä epäkohtia! Siihen tarvitaan valis-

tunut, pitkästä unesta herännyt työväluokka.

Kuoli leikkaukseen Ann Arborin sairaalassa Newberryn vanhimpia asukkaita, Mrs. Miina Hendrickson.

Toivon nyt kaikille Toverittaren lukijoille hauskaa kevättä, sekä taistolon tulta rintoihin. — Lizzie Laakso.

BROOKLYN, HIBBING, MIN.

Sananen minulta, koska ei keittänyt muilta. Kuulkaa te suomalaiset toverit ja toverittaret, olemmeko me täällä korvat tukossa ja sydän jäässä, vai ovatko kielet illan kankeat lausumaan julki ajatusta että mekin olisimme velvolliset joiain tekemään venäläisten toveriemme hyväksi heidän suuressa taistelussaan nälkäkuolemasta vastaan. Olen huomannut lehdestä, että täällä ovat toisikieletkin jo jotakin toimineet tässä asiassa. Oivat koolla Lyric haalilla 29 päivänä viime kuuta. Mutta suomalaisten en ole kuullut vielä kuitenkään mitään hommaavan auttaakseen Venäjän nälkäisiä aiteja ja itse ja heidän pieniä lapsiaan. Te jotka hommaatte kaikenkaltaisia paardeja ja kemuja ja keräätte rahaa jonkun oston, ottakaa nyt ensi työksenne ja pitäkää kemut Venäjän nälkäisten hyväksi ja verottakaa jokaisista vastaan tulijaa vaikka vaan 50:llä sentillä ei korujen ostoja varten, vaan leivän. Ainoastaan leipää he meiltä pyytävät. Annetaan mekin osamme, sitten on parempi omantunnon rauha.

Ilmat ovat ruma, pilvisiä, vaan ei sateisia. Maanpinta on paksun llaan peitossa kun ei sada että maa puhdistuisi. Tauteja on jos minkälaisia: leutsua, grippliä ja jotakin paise- ja ajostantia joissakin aikuisissakin ja lapsissa.

Työpaikkoja ei vaan näytä aukelevan liika joutulsaan, niissäkin, mitkä ovat aukaistu, on palkka 20—30 senttiä tunti. Ajatelkaa tuota kauheaa rahalajaa minkä mies saa kantaa kotiaan illapäivänä. Niin herrat ovat armellaita köyhille. Tokeroi: Kahlevanki.

MAYNARD, MASS.

Osastomme toiminta tuntuu olevan virkeätä, kaikki ala-osastot tekevät työtä yhteisen asian eteenpäin viemiseksi ja toivoa sopii, että innostus jatkuisi, sillä nykyinen aika on taistelujen aika joten yhdenkään vallankumouksellisen työläisen ei sovi jäädä syrjään, vaan tositarmolla liityttävä joukkoomme sillä joukossa on meidän voimamme.

Osaston puolesta lähetettiin kirjettä täällä oleville työväen järjestöille joissa toivottiin, että olisi juhlittu yhdessä Vappu, kansainvälistä työhäntä, vaan Taiston osastolta ilmoitettiin, että he pitävät juhlaansa niin kuin ennenkin, joten he eivät halua suhtautua solidaarisesti, todellisten proletaarien kanssa. Kuitenkin toivon, että monta rebellistä luokkastaistelija pian huomaa, että heitä johdetaan harhaan.

Ohjelmakokous oli 16 p:nä t. k. ja samassa tilaisuudessa sunnuntai-koulun päättäjät, jossa ohjelman suorittivat lapset. Erittäin yleisöön vaikutti pienen punaorvon laulu, jota isä oli sisällissodassa kuullut. Uskon, että tyttö täyttää osaltaan isänsä kesken jääneen työn.

Tulevan varalta. Sitten minun piti vaan huomauttaa että pian sitä saa jo alkaa varustamaan itseään muuhunkin kuin ompeluseuran kahvikesteihin. Nähkääs tuholaisten akat meinaavat laittaa myyjäiset oikein monipäiväiset toukokuun loppupuolella ja siellä pitäisi olla kaikki ennenkuulumatonta, joista en nyt tässä vielä osaa kertoa.

Työt tässä Amerikan viltta-yhtiön kutomatehtaassa ovat täydessä käynnissä, joten se suuri reserviarmeija, joka täällä on aina, on nykyään vähän pienentynyt kun on päässyt rikastuttamaan kapitalistia. Muuten tuntuu kuin täällä työläiset noin niin

kuin nöyrästi palvelen saavat sitä vartusta työtä, mutta jos on vaan suora ja rehellinen, niin saa hän vaan odottaa työtä kuukausia, jopa vuosiaakin. Usein tulee ajatelleksi miten paljon meidän työläisten olisi opittava ja saatava kaikki ymmärtämään, mihin orjan asemaan me siten saatamme itsemme ja koko raa-taja luokan. — A.

HOQUIAM, WASH.

Alkomoukseni oli kirjoittaa ompeluseuran kokouksesta. Menin sitä varten viime ompeluseuran kokoukseen että saisi kuulla jotain kokous asioita, vaan mitä ollakaan. Lähden kotoa tavallista myöhemmin, vaan menin sitten koko matkan sel-laista kyytiä, että taisi välistä vi-lahdella kumpanenkin tallukkaan pohja yhdellä aikaa ja törmäsin samallaisella tönäällä haalin ovesta sisälle ja suoraa päätä matkan pää-määrään keittiöön saakka, jossa tapaamme kokoontua. Vaan ikäväkseen näin, että siellä istui emäntä ta-lonhoitajan emännän kanssa kah-den ja huokallivat, että eihän niitä taitanut enempää tullaakaan. Elpätaitanut, vastasin hätäpäivissän, sit-te siellä istua töllisteltiin parisen tuntia me kolme akkaa ja ihmettelimme, että kun ei edes tule vir-kailijatkkaan. Otettiin viimein ja ryyppättiin kupilliset kuumaa kahvia ollen eräs vanha poika kahvin juon-nin ajan seurannamme ja sen jälkeen poistuttiin kotimme.

Minun mielestäni, me ainakin voisimme muut menot jättää joksikin muuksi päiväksi ja tulla joka torstai itapäivisin ompeluseuran kokouksiin keskustelemaan meille työläisnuorisille kuuluvista tehtävistä sillä jos me vain pidämme sen meidän velyyloisuuksiamme ja muistamme aina, ketä vastaan meidän on taisteltava, niin me ainakin heitämme kokouspäivinä muut kylän kulut sikseen. Meistäkin naisista kyllä kaikki käsittävät, että meillä on vastassa paljon vankempi vihollinen, kapitaali, jota vastaan meidän on kyn-temme iskettävä eikä toinen tois-tamme vastaan niinkuin me mones-sa tapauksessa tapaamme tehdä.

Tulkaa nyt jo ensi kokoukseen joukolla ja ottakaa käsitöitä kotian-te tehtäväksi, sillä jokainen meistä jotain voi tehdä jos me vain haluamme. Tulkaa tekin ja näyttäkää tarmoanne, jotka ette koskaan sinne mitään tee, vaan jos joskus satutte myyjäisissä, jonkun pikku kappa-leen ostamaan. Kaikki siellä parhaansa koettaa tehdä vaikka eivät niin mallin mukaisia olisikaan.

Ompeluseuramme on alkonut pitää pikapuolin jonkunlaiset ohjelmall-tamat johon on päätetty hankkia oh-jelmaa etupäässä nuorelta väeltä. Näytöskappale aikuisilta. Muista-kaahan silloin saapua Ahjolaan. En tiedä vielä sanoa päivä määrää kos-ka se tulee olemaan vaan kyllähän sitte näette tarkemmin paikallisista ilmoituksista. — Lyyli Niemi.

SAULT STE MARIE, ONT.

Täälläkin toimitaan koko lailla ri-peään. Ompeluseura on pitänyt ko-kouksia joka toinen viikko. Töitä ei ole paljon tehty kun on näin huo-no aika arjajaisiakaan pitää. Sen sijaan on ompeluseura hommannut isoja kappaleita näyttämölle, joista mainitsen vain viimeisen, joka oli "Vanki No. 77". Nyt päätettiin vi-meisessä kokouksessa joka oli huhti-kuun 12 päivänä, että muutetaan ompeluseura naisjaostoksi ja ruve-taan keskustelemaan tämänpäivän tärkeistä kysymyksistä. Ei silti om-peluseuraakaan tapettu, vaan nais-jaosto tule huolehtimaan edelleen kaikista sen asioista. Päätettiin, et-tä pidetään kokoukset joka viikko ja keskusteltiin siitä kumpana iltana o-lisi parempi kokoukset pitää, keski-viikkona vaike torstaina. Valittiin organisaattoriksi Ida Aalto ja hän

Proletaarin Vapputervehdykseni taistelutovereille kaikkialla

Miss Laura Koivisto, Pitts-burgh, Pa.

lupasi tiedustella työtöitä, jotka pa-velevat perheissä, milloinkaan he pa-remmin pääsevät, sillä meidän on ehdottomasti saatava nuoret mukaan. Pankaa nyt naiset mieleenne, että meillä on naisjaosto johonka voi tul-la kuka vain haluaa, sillä siihen o-vat tervetulleet ei osaston jäsenet-kin, kaikki jotka haluavat kehittää itseään. Siis kokouksessa tavataan. Hiida.

LADYSMITH B. C. CAN.

"Alka muuttuu ja me ajan muka-na." Niinpä kävi täälläkin. Tässä joku aika sitten perustettiin S. S. osasto, mikä onkin näyttämättä ripeää toimintansa, lukuomattamatta pieniä erehdyksiä, joita keskuudessamme tahtoo ilmetä. Solidariteus kes-kenämme säilyköön.

S. S. osaston kokoukset pidetään joka kahden viikon kuluttua. Mau-liskuun 26 p:nä pidetyssä kokoukses-sa valittiin "Toveritar" lehdelle nu-tisten kirjoittaja. Jospa nyt sitten alkaisiin tehtäväni kuin ei ole en-nen tullut aljettua.

Huhtikuun 22 p:nä oli muun kie-lisillä itamat suomalaisella uudella haalilla Venäjän nälkää kärsivien hyväksi.

Toukokuun 6 p:nä on suomalaisen aloitteesta itamat Karjalan hä-tääkärsivien hyväksi. Silloin myy-jään naisten tekemiä hyviä esineitä. Ottakaa huomioon nämä illat lähel-lä sekä kaukana. Joukolla kuin toi-mitaan, paljon aikaa saada. Jä-lestäpäin taas kuullaan, kuinka on onnistunut tehtävämme. Keväinen tervehdys — Ida Erkkilä.

ABERDEENIN S. S. CLUBIN ompeluseura kokoontuu joka torstai kello 2 p:nä, 713 E. First St.—Tervetuloa.

BRANTWOODIN S. S. Osasto, Box 1, Brantwood, Wis. Osaston kokoukset joka 2 ja 4 sunnuntai Labor Temp-peillä, kello 2 iltapäivällä.

CLEVELANDIN S. S. OSASTON kir-jeenvaihto-osote on: 4014 Whitman Ave., N. W., Cleveland, Ohio. Koko-ukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäinen ja kolmas tiistai-iltana haalilla 1303 W. 58th St. Työkousten jälkeen on keskustelukokous. Itamat toimit Edistysyhdistys samassa pal-kassa.

FAIRPORTIN S. S. J. OSASTON kir-jeenvaihto-osote on: 414 New 4th St.

HANNAN Yhdistyneitten Suomalai-sien ompeluseuran kokoukset ovat joka torstai-iltana, klo 8. Kokouksien jällestä vanhaan tanssit. Kahvia. Osote: Box 33, Hanna, Wyo.

HOQUIAMIN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla, Ahjola, joka torstai, kello 2 j.p.p. Osote: 315—10th St., Hoquiam, Wash.

PORTLANDIN S. S. O:n ompeluse-uran kokoukset pidetään joka kuun ensimmäinen ja kolmas torstai osaston talolla klo 8 illalla. Osote: 719 Monta-na Avenue.

WAUKEGANIN, ILL. S. S. Osaston viralliset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena torstaina, alkaen kello 8 illalla.— Ohjelmakokoukset joka toinen ja nel-jäs torstai, alkaen samoin kello 8.

JOS OLETTE KIPEÄ

• Pyytäkää VAPAA 5 LÄÄKEKIRJA — No. 5

Sinä on yli 25 miesten ja naisten tautila sell-tettyä. Kun myöskin täydellinen luottelu suoma-laisista kotilääkkeistä. Mistä jokuin voi t-te vaihtu sopiva lääkkeen t-tuottolow samaten myöskin lääkkeitten hinnat y. m.

Lääkkeet eivät ole patenttisuojat, vaan tosi-suomalaisia valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.

Tämän kirjan sanne vapasti ja pitäisi sen eila jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsitte, varokaa humpuuki-lääkkeistä ja humpuuki-tokeroita.

—Lignellin Apteeikki on suorin—
—Suom. Apteeikkiliike Yhdysvalloissa—

P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis